

І. С. Стеців,
к. е. н., доцент, доцент кафедри адміністративного та фінансового менеджменту,
Національний університет "Львівська політехніка"
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-4982-1355>

DOI: 10.32702/2306-6814.2024.10.223

МОДЕЛЮВАННЯ ІНДИКАТИВНОЇ СИСТЕМИ МОНІТОРИНГУ ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ПРОДОВОЛЬЧОЮ БЕЗПЕКОЮ УКРАЇНИ

I. Stetsiv,
PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Department
of Administrative and Financial Management, Lviv Polytechnic National University

MODELING AN INDICATIVE MONITORING SYSTEM FOR THE ECONOMIC MECHANISM OF PUBLIC ADMINISTRATION OF FOOD SECURITY IN UKRAINE

Статтю присвячено моделюванню індикативної системи моніторингу економічного механізму державного управління продовольчою безпекою України на основі програмно-цільового підходу. Обґрунтовано важливість програмно-цільового підходу при побудові моделі моніторингу, який дозволяє чітко формулювати цілі та завдання, обирати відповідні методи і інструменти для їх реалізації та вимірювати ефективність впроваджених заходів. Розроблена система моніторингу представлена у вигляді сферичної моделі із чотирма циркулярними смугами, кожна з яких відповідає певному етапу: від формування цілей до визначення індикаторів ефективності, що забезпечує комплексне дослідження функціонування економічного механізму державного управління продовольчою безпекою. Для досягнення поставлених цілей на основі виявлених факторів впливу на рівень продовольчої безпеки, сформовано перелік завдань, що є базою для пошуку, розробки та активізації інструментів їх здійснення. Кожен системний індикатор слід формувати в межах задіяних інструментів економічного механізму державного управління, виходячи із трьох параметрів окремого інструменту, а саме інституційних, часових та ресурсних, що дозволяє моніторити співвідношення між досягнутими результатами та витраченими ресурсами.

Запропонована сферична модель індикативної системи моніторингу економічного механізму державного управління продовольчою безпекою, розроблена із врахуванням програмно-цільового підходу, забезпечує впорядкування усіх елементів системи, дозволяє моніторити весь набір індикаторів, сприяє комплексній взаємодії між усіма елементами системи у розрізі складових продовольчої безпеки та визначенню рівня ефективності реалізації економічного механізму державного управління, що у свою чергу дозволяє приймати обґрунтовані рішення щодо розробки державної політики, сприяє контролю її ефективності, раціональному плануванню та розподілу національних обмежених ресурсів, підвищенню легітимності та прозорості урядових дій та відповідальності перед громадськістю.

The article is dedicated to modeling an indicative monitoring system for the economic mechanism of state management of food security in Ukraine based on a program-target approach. The significance of the program-target approach in building a monitoring model is justified, as it allows for clearly defining objectives and tasks, selecting appropriate methods and tools for their implementation, and measuring the effectiveness of implemented measures. The developed monitoring system is presented in the form of a spherical model with four circular bands, each corresponding to a specific stage: from goal setting to defining effectiveness indicators, facilitating a comprehensive examination of the functioning of the economic mechanism of state management of food security. To achieve the set goals based on identified factors influencing the level of food security, a list of tasks has been formulated, which serves as a basis for searching, developing, and activating tools for their realization. Each system indicator should be formed within the employed tools of the economic mechanism of state management, based on three parameters of an individual tool, namely, temporal, institutional, and resource, which allows tracking the relationship between achieved results and expended resources.

The proposed spherical model of the indicative monitoring system for the economic mechanism of state management of food security, developed with a program-target approach, organizes all system elements, enables monitoring of the entire set of indicators, promotes comprehensive interaction among all system elements in terms of components of food security, and determines the level of effectiveness of the economic mechanism's implementation. This, in turn, allows for making well-founded decisions regarding the development of public policy, facilitates the control of its effectiveness, rational planning and distribution of national limited resources, enhances the legitimacy and transparency of government actions, and accountability to the public.

Ключові слова: економічний механізм державного управління, продовольча безпека, моніторинг, програмно-цільовий підхід, індикатори ефективності, державна політика, органи публічного управління.

Key words: economic mechanism of public administration, food security, monitoring, program-target approach, performance indicators, public policy, public administration bodies.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Продовольча безпека є фундаментальним аспектом національної безпеки будь-якої держави, оскільки забезпечує фізичне виживання населення, сприяє соціальній стабільності та економічному розвитку, а отже потребує безперервного моніторингу процесів, що її підтримують. Систематичний моніторинг економічного механізму державного управління є необхідним, оскільки дозволяє приймати обгрунтовані рішення щодо розробки державної політики і контролю її ефективності, та відіграє ключову роль у плануванні та розподілі національних обмежених ресурсів. Швидке і ефективне реагування на продовольчі кризи залежить від наявності актуальної та точної інформації. Поряд із цим моніторинг сприяє підвищенню прозорості урядових дій та відповідальності перед громадськістю, що зміцнює довіру населення до уряду, підвищує його легітимність та сприяє включенню громадськості в процес прийняття рішень. Вищенаведене доводить необхідність побудови дієвої системи моніторингу економічного механізму

державного управління. Моделювання системи моніторингу економічного механізму державного управління продовольчою безпекою потребує застосування програмно-цільового підходу, оскільки такий підхід дозволяє чітко визначити стратегічні та оперативні цілі державної політики у сфері продовольчої безпеки, що характеризуватимуться конкретністю, вимірністю, досяжністю, релевантністю та часовою обмеженістю. Цільова орієнтація забезпечує зосередженість на досягненні поставлених завдань, що є особливо важливим у контексті ефективності використання ресурсів та досягнення бажаних результатів у сфері продовольчої безпеки. Програмно-цільовий підхід допомагає забезпечити оптимальний розподіл та використання обмежених ресурсів, що дозволяє мінімізувати витрати та максимізувати результативність заходів з продовольчої безпеки, а також вчасно виявляти проблеми функціонування інструментів економічного механізму та вносити необхідні корективи. Застосування цього підходу при моделюванні індикативної системи моніторингу сприятиме створенню ефективної та адаптивної системи, що здатна відповідати на сучасні виклики у сфері продовольчої безпеки. Поряд із цим побудова ефективної

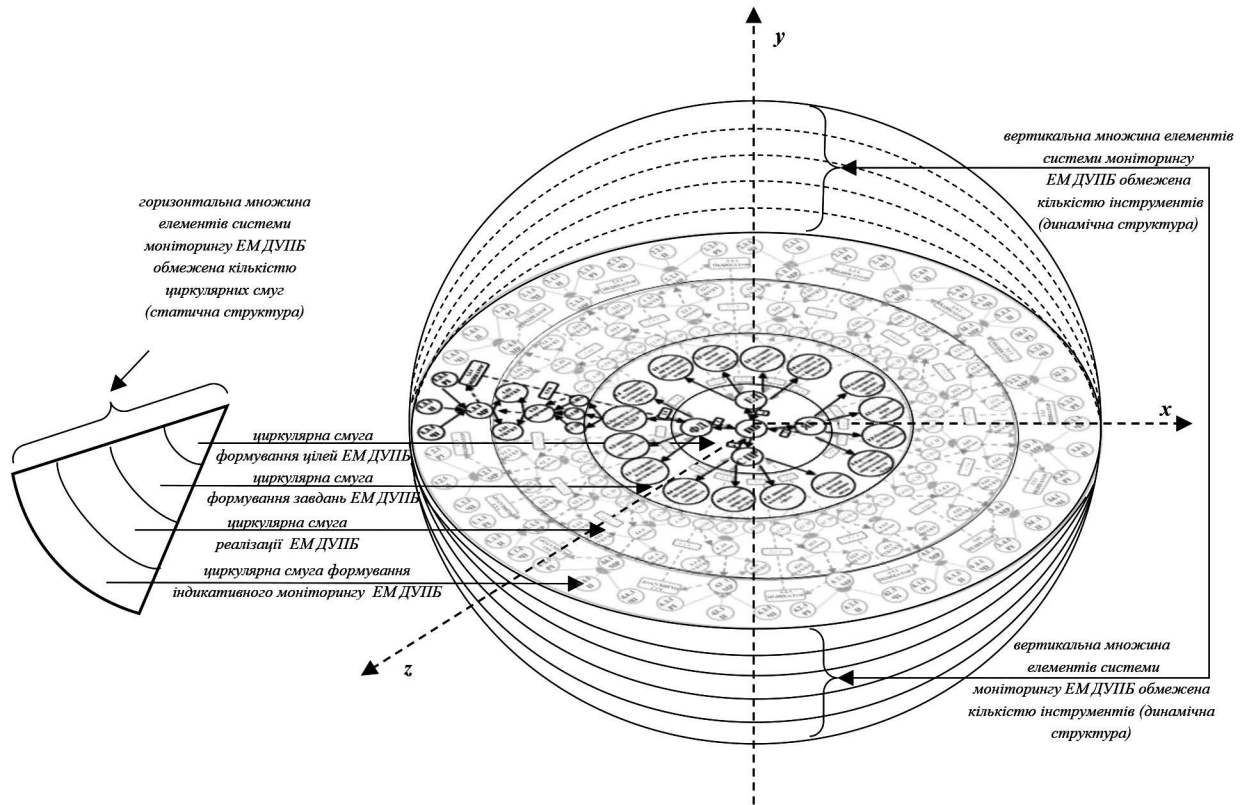

Рис. 1. Сферична модель індикативної системи моніторингу економічного механізму державного управління продовольчою безпекою

Джерело: розроблено автором.

системи моніторингу економічного механізму державного управління продовольчою безпекою в Україні ускладнюється відсутністю науково-обґрунтованого прикладу побудови та імплементації моделей такого типу, що доводить необхідність проведення даного дослідження.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Аналіз останніх досліджень і публікацій вчених Задорожної О.О., Ільчанінової Н.І., Каплун Н.Т., Кузнецової Т.В., Купрій В., Крушельницької Т., Маматової Т.В., Николаєва В.І., Паливоди Л., Петриків А.В., Привалова Н.В., Ралдугіна Є., Шарової Ю.П. та інших [1—8], свідчать про критичну важливість моніторингу в контексті державного управління та вказують на необхідність створення ефективних моніторингових систем, що оцінюють діяльність у сфері державного управління. науковці підкреслюють важливість інтеграції наукових, прогностичних та оперативних принципів у проектуванні цих систем, які мають оцінювати компетентність, мотивацію та ефективність діяльності держслужбовців. Виділяються також важливі недоліки у системному використанні моніторингу, особливо щодо державних органів та громадських організацій, що ставлять перед урядом виклики з покращення управління державними ресурсами та забезпечення прозорості. Науковці доводять важливість програмно-цільового підходу в такому контексті зокрема у частині ефективного розподілу ресурсів і забезпеченні чіткості вимірювання результатів, що є критично важливим для сфери продовольчої безпеки. Вод-

ночас поза увагою науковців залишаються проблеми побудови обґрунтованої системи моніторингу економічного механізму державного управління у сфері продовольчої безпеки, які в сучасних кризових умовах набувають особливої актуальності та важливості.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Метою статті є моделювання індикативної системи моніторингу економічного механізму державного управління продовольчою безпекою на основі програмно-цільового підходу.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Застосування програмно-цільового підходу до побудови системи моніторингу економічного механізму державного управління передбачає врахування факторів, що впливають на стан продовольчої безпеки. Попередньо проведене дослідження дозволило сформувати перелік таких факторів у розрізі складових продовольчої безпеки та виокремити ті з них, які потребують першочергової активізації економічного механізму державного управління. Впорядкування усіх елементів системи дозволяє визначити набір індикаторів моніторингу та описати процес їх формування та обробки. Для візуалізації усіх взаємозв'язків та комплексної взаємодії між усіма елементами запропонованої індикативної системи моніторингу економічного механізму державного управління продовольчою безпекою побудовано сферичну модель, що демонструє наявність конкретних горизонтальних та вертикальних характеристик (Рис. 1).

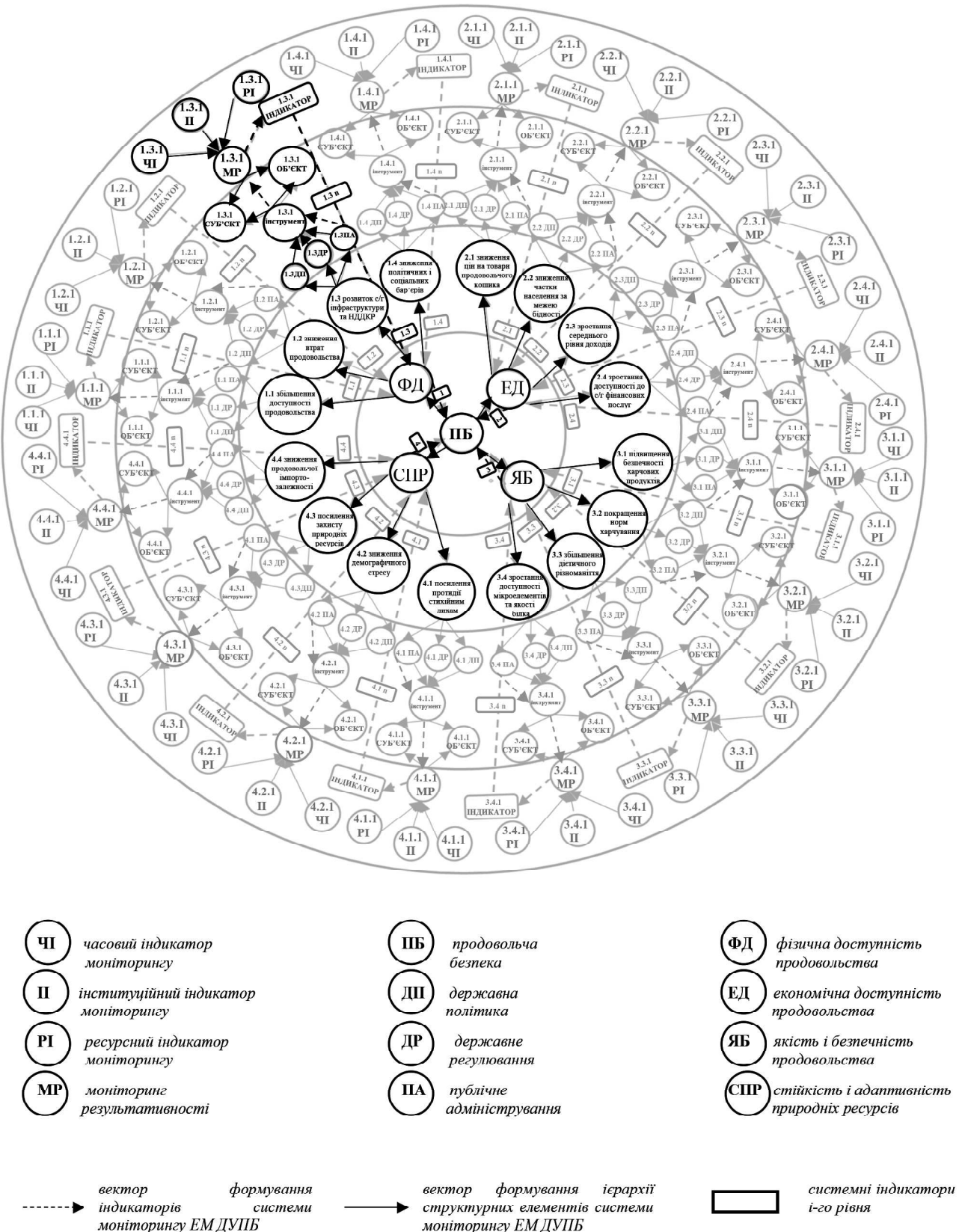

Рис. 2. Горизонтальна множина елементів сферичної моделі індикативної системи моніторингу економічного механізму державного управління продовольчою безпекою

Джерело: розроблено автором.

Горизонтальна множина елементів відображеної на рисунку системи моніторингу обмежена кількістю циркулярних смуг, що формують її ста-

тичну структуру, базові елементи якої є незмінними та демонструють сталість системи та її основну концепцію.

Ядро системи представлене першою циркулярною смугою, на якій відбувається формування цілей економічного механізму державного управління продовольчою безпекою у розрізі її складових. Друга циркулярна смуга передбачає формування завдань відповідно до поставлених цілей, на третій — відбувається реалізація економічного механізму державного управління продовольчою безпекою, а на четвертій — формування базових параметрів індикативного моніторингу. У свою чергу вертикальна множина елементів системи моніторингу носить динамічний характер, оскільки обмежена кількістю змінюваних інструментів, що забезпечують функціонування економічного механізму державного управління продовольчою безпекою. Величина залучених інструментів може варіюватися в залежності від складності поставлених завдань та способів їх вирішення для досягнення цілей. Відтак утворюється об'ємна сфера описана тривимірною системою координат кожен елемент якої належить певній циркулярній смузі та відповідає параметрам $(x_i; y_i; z_i)$.

Для детального опису елементів системи та процесів, що у ній відбуваються на рисунку 2 відображено сферичну модель індикативної системи моніторингу економічного механізму державного управління продовольчою безпекою у горизонтальному розрізі. Характеризуючи ядро системи слід зазначити, що потік інформації починається з ядра та ним закінчується, утворюючи безперервну циркуляцію процесів обробки даних. На схемі позначено два вектори від центру системи до периферії і назад, де вектор позначений суцільною лінією, вказує напрям формування ієрархії структурних елементів системи моніторингу економічного механізму державного управління продовольчою безпекою, а вектор позначений пунктирною — напрям формування індикаторів системи.

Моделювання індикативної системи моніторингу економічного механізму державного управління продовольчою безпекою на основі програмно-цільового підходу потребує врахування його специфіки. Основна суть програмно-цільового підходу, як специфічної методології планування та управління, що використовується у багатьох сферах, зокрема в державному управлінні, для забезпечення систематичності та ефективності реалізації політики, проєктів або програм, полягає в тому, щоб організувати управління на основі конкретних цілей та завдань, розробляючи для них спеціалізовані програми орієнтовані на конкретний результат. Кожна програма або проєкт розробляється з чітко визначеною метою, яка відповідає більш широким стратегічним цілям організації або держави. Програми включають набір проєктів, заходів та інструментів, що взаємодіють між собою для досягнення загальної мети. Для кожної програми визначаються необхідні фінансові, матеріальні та людські ресурси, а також чітко встановлюється часовий горизонт реалізації, що дозволяє планувати та оцінювати прогрес. Відтак програмно-цільовий підхід передбачає регулярне відстеження ходу виконання поставлених завдань та оцінку їх результативності з метою коригування дій і покращення виконання.

Основними перевагами застосування програмно-цільового підходу до побудови системи моніторингу економічного механізму державного управління продовольчою безпекою є покращення планування і контролю, зосередження уваги на результаті, підвищення прозорості використання ресурсів, а також можливість кращого залучення стейкхолдерів.

Імплементація програмно-цільового підходу при структуруванні системи моніторингу економічного механізму державного управління продовольчою безпекою сприяє ефективному організуванню процесу моніторингу, дозволяє чітко визначити ключові показники та параметри оцінки ефективності, а також управління ресурсами та адаптацію до безперервних змін у зовнішньому середовищі. Використання такого підходу для побудови першої та другої циркулярних смуг системи сприяє формуванню чітких, вимірюваних і реалістичних цілей для моніторингу, включно з підвищенням рівня ефективності державного управління у сфері продовольчої безпеки, а також розробці завдань, що передбачають збір інформації про усі складові продовольчої безпеки та аналіз факторів, що мають вплив на зміну її рівня. Побудова третьої циркулярної смуги передбачає пошук інструментів для вирішення поставлених завдань, що об'єднують різні проєкти, гранти та ініціативи для досягнення цілей в межах реалізації економічного механізму державного управління. При побудові четвертої циркулярної смуги використання програмно-цільового підходу потребує встановлення ключових показників ефективності, зокрема визначення показників для оцінки успішності використовуваних інструментів, а також ретельного їх моніторингу для визначення впливу на загальний стан продовольчої безпеки. Важливим при цьому є забезпечення можливості використання зібраної інформації для оцінювання ефективності економічного механізму державного управління продовольчою безпекою та коригування стратегій, а також аналізу вихідної інформації для виявлення аспектів, що потребують поліпшення та модифікації інструментів на основі аналітичного вивчення отриманих даних і відгуків від зацікавлених сторін. Застосування програмно-цільового підходу до моніторингу не тільки забезпечує ефективне управління ресурсами і швидко адаптацію до змін, але й підвищує рівень прозорості та відповідальності, що має вирішальне значення для забезпечення довіри громадськості і взаємодії з зацікавленими сторонами.

Основна ціль на яку орієнтована система моніторингу — підвищення ефективності функціонування економічного механізму державного управління продовольчою безпекою у розрізі чотирьох складових, зокрема забезпечення фізичної та економічної доступності продовольства, його якості та безпечності, а також стійкості та адаптивності природних ресурсів. Для досягнення поставлених цілей на основі виявлених факторів впливу на рівень продовольчої безпеки сформовано перелік завдань, що є базою для пошуку та розробки інструментів їх здійснення. Сформувавши набір інструментів для виконання поставлених завдань необхідно активізувати синергетичну взаємодію компонентів державного управління, що у сферичній моделі позначені як дер-

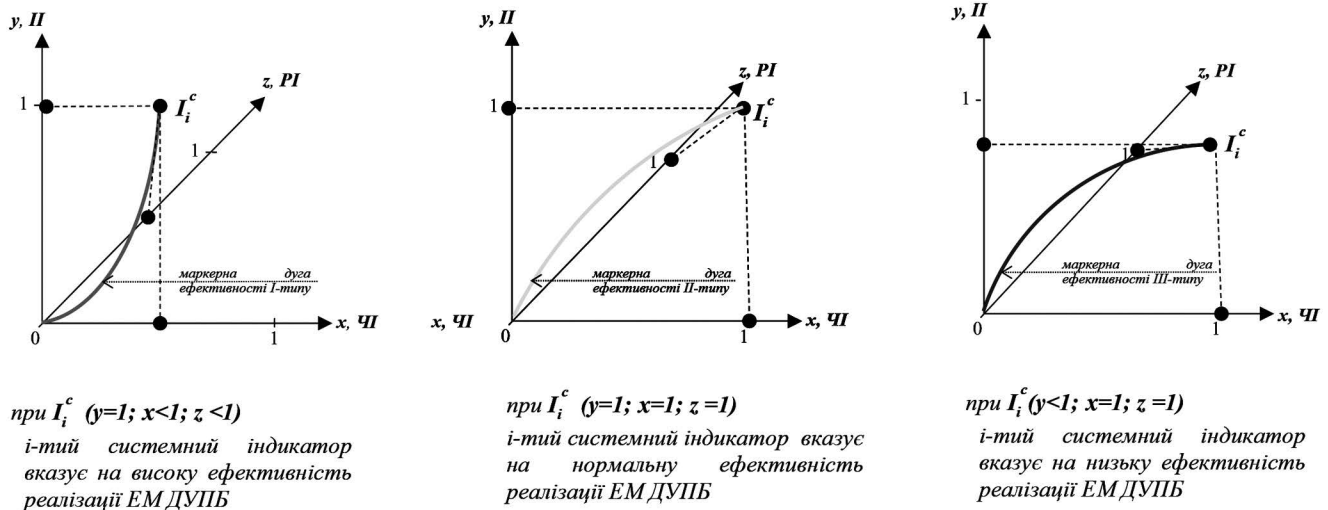

Рис. 3. Моделювання ефективності реалізації економічного механізму державного управління продовольчою безпекою за даними i-го системного індикатора

Джерело: розроблено автором.

жавна політика (ДП), державне регулювання (ДР), публічне адміністрування (ПА) для впорядкування дії економічного механізму, зокрема вибору конкретного інструменту для виконання певного завдання, визначення об'єкта та суб'єкта, вибору методу впливу суб'єкта на об'єкт та розробки та законодавчого закріплення системних індикаторів для відслідковування результативності реалізації економічного механізму. Кожен системний індикатор слід формувати виходячи із трьох параметрів окремого інструменту, а саме часових, інституційних та ресурсних. Інституційний індикатор (II) при цьому характеризуватиме досягнення певними суб'єктами та об'єктами ключових показників, що характеризують результати виконання поставлених завдань прописаних в межах сформованих інструментів, часовий індикатор (ЧІ) характеризуватиме використання часу на виконання завдань економічного механізму державного управління продовольчою безпекою в межах певного інструменту, а ресурсний індикатор (PI) — використання ресурсів на виконання завдань. Визначення рівня ефективності реалізації економічного механізму державного управління продовольчою безпекою досягнутого станом на певну дату слід визначати за формулою 1:

$$I_{\text{ЕМДУПБ}}^c = \sum_{i=1}^n I_i^c / n \quad (1),$$

— де I_i^c i-тий системний індикатор, що відображає ефективність реалізації економічного механізму державного управління продовольчою безпекою; i-номер індикатора в системі; n — кількість індикаторів в системі. Системний індикатор слід розраховувати за формулою (2):

$$I_i^c = \frac{II_i^2}{\text{ЧІ}_i * \text{PI}_i} \quad (2),$$

— де II, інституційний індикатор, що відображає рівень виконання завдань економічного механізму державного управління продовольчою безпекою в

межах певного інструменту, ЧІ, часовий індикатор, що відображає рівень використання часу на виконання завдань економічного механізму державного управління продовольчою безпекою в межах певного інструменту, PI, ресурсний індикатор, що відображає рівень використання ресурсів на виконання завдань економічного механізму державного управління продовольчою безпекою в межах певного інструменту. Описані індикатори слід визначати за формулами (3, 4, 5)

$$II_i = \frac{I_{\Phi}^o}{I_{\text{ПЛ}}^o} * \frac{I_{\Phi}^c}{I_{\text{ПЛ}}^c} \quad (3),$$

— де I_{Φ}^o фактичний обсяг завдань ЕМДУПБ закріплений за об'єктом, $I_{\text{ПЛ}}^o$ плановий обсяг завдань ЕМДУПБ закріплений за об'єктом, I_{Φ}^c фактичний обсяг завдань ЕМДУПБ закріплений за суб'єктом, $I_{\text{ПЛ}}^c$ плановий обсяг завдань ЕМДУПБ закріплений за суб'єктом.

$$\text{ЧІ}_i = \frac{\text{Ч}_{\Phi}^o}{\text{Ч}_{\text{ПЛ}}^o} * \frac{\text{Ч}_{\Phi}^c}{\text{Ч}_{\text{ПЛ}}^c} \quad (4),$$

— де Ч_{Φ}^o фактичний термін виконання завдань ЕМДУПБ об'єктом, $\text{Ч}_{\text{ПЛ}}^o$ — плановий термін виконання завдань ЕМДУПБ об'єктом, Ч_{Φ}^c фактичний термін виконання завдань ЕМДУПБ суб'єктом, $\text{Ч}_{\text{ПЛ}}^c$ плановий термін виконання завдань ЕМДУПБ суб'єктом.

$$\text{PI}_i = \frac{P_{\Phi}^o}{P_{\text{ПЛ}}^o} * \frac{P_{\Phi}^c}{P_{\text{ПЛ}}^c} \quad (5),$$

— де P_{Φ}^o фактичний обсяг ресурсів на виконання завдань ЕМДУПБ закріплений за об'єктом, $P_{\text{ПЛ}}^o$ плановий обсяг ресурсів на завдань ЕМДУПБ закріплений за об'єктом, P_{Φ}^c фактичний обсяг ресурсів на виконання

завдань ЕМДУПБ закріплені за суб'єктом, $R_{пл}^C$ плановий обсяг ресурсів на виконання завдань ЕМДУПБ закріплені за суб'єктом.

Використовуючи сформований набір індикаторів на четвертій циркулярній смузі слід здійснювати моніторинг результативності економічного механізму державного управління, де маркером результативності є досягнення одним із індикаторів четвертого рівня значення 1, яке свідчить, про те, що за інституційним, часовим, або ресурсним індикатором повністю досягнуто кінцевих запланованих результатів, після чого, за формулою 2, відбувається розрахунок ефективності економічного механізму. При цьому графічно ефективність реалізації економічного механізму державного управління продовольчою безпекою за даними i -го системного індикатора при нейтральній пріоритетності часового та ресурсного індикаторів можна змодельовати наступним чином (Рис. 3).

Якщо першим досягнув значення одиниці інституційний індикатор, тобто при $I_i^c (y = 1; x < 1; z < 1)$, то i -тий системний індикатор буде вказувати на високу ефективність, а маркерна дуга ефективності матиме вигляд по I-му типу, та вказуватиме на досягнуті поставлені завдання за об'єктом та суб'єктом економічного механізму та економії часу та ресурсів. При одночасному досягненні значення 1 по усіх індикаторах, тобто при $I_i^c (y = 1; x = 1; z = 1)$ можемо говорити про нормальну ефективність та маркерну дугу II-го типу. Коли ж першими спрацьовують ресурсний або часовий індикатори, тобто при $I_i^c (y < 1; x = 1; z = 1)$, то i -тий системний індикатор буде вказувати на низьку ефективність, а маркерна дуга ефективності матиме вигляд по III-му типу. Маркери дуги III-го типу сигналізують про закінчення ресурсів або часу та вказують на необхідність аналізу системного індикатора та, за необхідності, повторення алгоритму на третій та четвертій циркулярній смузі. На даному етапі органами публічного управління здійснюється аналіз досягнутих результатів, встановлення причин відхилень та можливості перегляду значень індикаторів з метою залучення додаткових ресурсів, розширення часових лімітів або затвердження отриманих результатів. При високій та нормальній ефективності системного індикатора також слід затвердити отримані результати та врахувати їх при загальному розрахунку (за формулою 1) рівня ефективності реалізації економічного механізму державного управління продовольчою безпекою, досягнутого станом на певну дату.

Запропонована сферична модель індикативної системи моніторингу економічного механізму державного управління продовольчою безпекою, розроблена із врахуванням програмно-цільового підходу, забезпечує впорядкування усіх елементів системи, дозволяє моніторити весь набір індикаторів, сприяє комплексній взаємодії між усіма елементами системи у розрізі складових продовольчої безпеки та визначенню рівня ефективності реалізації економічного механізму державного управління, що у свою чергу дозволяє приймати обґрунтовані рішення щодо розробки державної політики, сприяє контролю її ефективності, раціональному плануванню та розподілу національних обмежених ресурсів, підвищенню легітимності та прозорості урядових дій та відповідальності перед громадськістю.

ВИСНОВКИ

Продовольча безпека є фундаментальним аспектом національної безпеки будь-якої держави, оскільки забезпечує фізичне виживання населення, сприяє соціальній стабільності та економічному розвитку, а отже потребує безперервного моніторингу процесів, що її підтримують. Обґрунтовано важливість програмно-цільового підходу при побудові моделі моніторингу, який дозволяє чітко формулювати цілі та завдання, обирати відповідні методи і інструменти для їх реалізації та вимірювати ефективність впроваджених заходів. Система моніторингу представлена у вигляді сферичної моделі із чотирма циркулярними смугами, кожна з яких відповідає певному етапу: від формування цілей до реалізації завдань та визначення індикаторів їх ефективності, що забезпечує комплексне та системне дослідження економічного механізму державного управління продовольчою безпекою та взаємодію між усіма елементами системи.

Запропонована сферична модель індикативної системи моніторингу економічного механізму державного управління продовольчою безпекою, розроблена із врахуванням програмно-цільового підходу, забезпечує впорядкування усіх елементів системи, дозволяє моніторити весь набір індикаторів, сприяє комплексній взаємодії між усіма елементами системи у розрізі складових продовольчої безпеки та визначенню рівня ефективності реалізації економічного механізму державного управління, що у свою чергу дозволяє приймати обґрунтовані рішення щодо розробки державної політики, сприяє контролю її ефективності, раціональному плануванню та розподілу національних обмежених ресурсів, підвищенню легітимності та прозорості урядових дій та відповідальності перед громадськістю.

Література:

1. Купрій В., Паливода Л. Громадська експертиза та громадський моніторинг діяльності органів влади: навч. посіб. К.: Макрос. 2011. 200 с. URL: http://ccc-tck.org.ua/storage/books/book_all.pdf (дата звернення: 18.04.2023).
2. Николаєва В. І. Громадський моніторинг як складова ефективності інформаційного механізму державного управління. Концептуальні проблеми розвитку сучасної гуманітарної та прикладної науки: матеріали III Міжнародного науково-практичного симпозиуму (м. Івано-Франківськ, 17 травня 2019 року). Івано-Франківськ: Редакційно-видавничий відділ Університету Короля Данила, 2019. 382 с. С. 183. URL: <http://customs-admin.umsf.in.ua/archive/2020/2/22.pdf> (дата звернення: 18.04.2023).
3. Шаров Ю. П., Маматова Т. В. Громадський моніторинг надання адміністративних послуг в Україні: огляд стану нормативного регулювання. Публічне управління: теорія та практика. 2013. № 4. С. 25—32. URL: <http://surl.li/heodp> (дата звернення: 19.04.2023).
4. Ільчанінова Н. І. Вплив громадського моніторингу на процес надання адміністративних послуг. Інвестиції: практика та досвід. 2018. № 3. С. 131—136. URL: <http://www.investplan.com.ua/?op=1&z=5931&i=26> (дата звернення: 19.04.2023).

5. Петриків А. В. Залучення громадськості до здійснення моніторингу діяльності органів місцевого самоврядування в питаннях надання адміністративних послуг. Наука молода: зб. наук. праць молодих вчених ТНЕУ. 2016. № 24. С. 13—24. URL: <http://dspace.tneu.edu.ua/handle/316497/3446> (дата звернення: 19.04.2023).

6. Привалова Н. В. Щодо проблем моніторингу персоналу державного управління та шляхів їх вирішення. Теоретичні та прикладні питання державотворення, 2016, 19: 117—130. http://nbuv.gov.ua/UJRN/tppd_2016_19_12 (дата звернення: 20.04.2023).

7. Задорожна Н. Т., Каплун О. О.; Кузнецова Т. В. Підхід до проектування системи моніторингу як складової інформаційних технологій підтримки діяльності органів державного управління. Проблеми програмування. 2002. 1: 368–377. <https://core.ac.uk/download/pdf/32305432.pdf>

8. Крушельницька Т., Ралдугін Є. Деякі аспекти моніторингу діяльності органів державної влади щодо співпраці з інститутами громадянського суспільства в Україні. Вісник Національної академії державного управління при Президентові України. 2009. 1. 245—257. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadu_2009_1_33 (дата звернення: 28.04.2023).

References:

1. Kuprii, V., & Palyvoda, L. (2011), Hromads'ka eksperytyza ta hromads'kyj monitorynh diial'nosti orhaniv vlady: navch. posib. [Public examination and public monitoring of the activity of authorities: training. Manual], Makros, Kyiv, Ukraine, available at: http://ccc-tck.org.ua/storage/books/book_all.pdf (Accessed 26 April 2024).

2. Nykolaieva, V. I. (2019), "Public monitoring as a component of the effectiveness of the information mechanism of public administration", Kontseptualni problemy rozvytku suchasnoi humanitarnoi ta prykladnoi nauky: materialy III Mizhnarodnoho naukovo-praktychnoho sympoziumu [Conceptual problems of the development of modern humanitarian and applied science: materials of the 3rd International Scientific and Practical Symposium], Universytet Korolia Danyla Ivano-Frankivsk, Ukraine, available at: <http://customs-admin.umsf.in.ua/archive/2020/2/22.pdf> (Accessed 26 April 2024).

3. Sharov, Yu. P., & Mamatova, T. V. (2013), "Public monitoring of the provision of administrative services in Ukraine: an overview of the state of regulatory regulation", Public administration: theory and practice, vol. (4), pp. 25—32, available at: <http://surl.li/heodp> (Accessed 28 April 2024).

4. Ilchaninova, N. I. (2018), "The impact of public monitoring on the process of providing administrative services", Investytsii: praktyka ta dosvid, vol. 3, pp. 131—136, available at: <http://www.investplan.com.ua/?-op=1&z=5931&i=26> (Accessed 28 April 2024).

5. Petrykiv, A. V. (2016), "Involvement of the public in monitoring the activities of local self-government bodies in the provision of administrative services", Nauka moloda: zb. nauk. prats molodykh vchenykh. TNEU, vol. 24, pp. 13—24, available at: <http://dspace.tneu.edu.ua/handle/316497/3446> (Accessed 30 April 2024).

6. Pryvalova, N. V. (2016). "Regarding the problems of monitoring of public administration personnel and ways to solve them", Teoretychni ta prykladni pyttannya derzhavotvorennia, vol. (19), pp. 117—130, available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/tppd_2016_19_12 (Accessed 28 April 2024).

7. Zadorozhna, N. T., Kaplun, O. O., & Kuznetsova, T. V. (2002), "Approach to the design of the monitoring system as a component of information technologies supporting the activities of state administration bodies", Problemy prohramuvannia, vol.1, pp. 368—377. <https://core.ac.uk/download/pdf/32305432.pdf> (Accessed 28 April 2024).

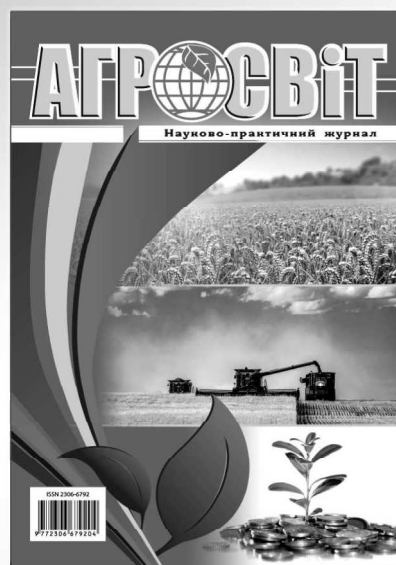
8. Krushelnyska, T., & Ralduhin, Ye. (2009), "Some aspects of monitoring the activities of state authorities regarding cooperation with civil society institutions in Ukraine", Visnyk Natsionalnoi akademii derzhavnoho upravlinnia pry Prezidentovi Ukrainy, vol. 1, pp. 245—257, available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadu_2009_1_33 (Accessed 29 April 2024).

Стаття надійшла до редакції 03.05.2024 р.

АГРОСВІТ

<https://nauka.com.ua>

Передплатний індекс: 23847

Виходить 24 рази на рік

**Журнал включено до переліку
наукових фахових видань України
з ЕКОНОМІЧНИХ НАУК (Категорія «Б»)**

Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292